

institutter ca. 3 Mill. Kr. Ved Udgangen af 1924 stod der i de to samme Institutter 8 222 394 Kr. Det ærede Medlem kan altsaa se, at der er en ikke saa ringe Fremgang deroppe. Og de Folk, som har disse Penge staaende, er ikke Købmændene, for de bruger Pengene i deres Forretning, men det er, som Kontiernerne viser, netop de almindelige Fiskere, som ved Sparsommelighed har faaet lagt disse Penge til Side. Alligevel er der Vanskeligheder med Penge deroppe, fordi der ingen kapitalstærke Folk er, som kan hjælpe, og derfor bør vi henedefra træde til. Men man kan dog se det Fremskridt, der har været paa Færøerne.

Det ærede Medlem omtalte Trawlfiskeriet. Jeg skal derom bemærke, at Venstreministeriet i 1911 og det senere Venstreministerium i 1920 begyndte netop ogsaa med at sige: Skal vi drive Trawlfiskeri ved Færøerne, kan det ikke nytte straks at anskaffe Trawlere, for hvor skal de lægge ind; der er ingen Steder, hvor man kan lægge ind, der er ingen Broer, ingen Havne at gaa ind i; derfor maa vi først sørge for Vejanlæg og Havneanlæg. Det var det, som Ministeriet Klaus Berntsen begyndte med, og under Ministeriet Neergaard blev der fortsat med det samme for Øje, at skabe Grundlaget. Naar vi har Havne, og naar vi har Veje, saa man kan gaa fra den ene Side af Øerne til den anden, efter som Vinden er det ene eller det andet Sted, kan vi begynde at tale om at komme ind paa Trawlfiskeriet.

Det ærede Medlem har sin uforgribelige Mening om dette Spørgsmaal. Jeg gaar ud fra, det ærede Medlem har læst, hvad der er skrevet om denne Sag, naar Spørgsmaalet har været til Behandling henede, og han vil da have set, at Fiskeridirektøren meget stærkt tager Afstand fra den Opfattelse, at Trawlfiskeri saa ubetinget kan klare sig. Ikke desto mindre siger det ærede Medlem, at det sorteste Kapitel i vort Forhold til Færøerne er den Maade, vi har stillet os paa i dette Spørgsmaal.

For at rekapitulere dette Forhold maa jeg først omtale, at vi har stillet flere Penge til Raadighed for Fiskeriet paa Færøerne, end der har været Brug for, til Anskaffelse af Kuttere. Det kan da ikke være et sort Kapitel for os. Vi har hjulpet dem til Trawlere paa et meget tidligt Tidspunkt, endskønt Grundlaget egentlig endnu ikke var skaffet til Veje. Vi har hjulpet dem til Havne og Veje i stor Udstrækning. Heller ikke dette synes at kunne henføres

under det sorte Kapitel. Det ærede Medlem søgte at forsvare sine Anskuelse ved at komme med positivt urigtige Fremstillinger om det Slaveforhold, som Fiskerne er underkastet. Det var hans eneste Kendsgerning, og den er saa fuldkommen forkert, som noget overhovedet kan være det. . . . det ærede Medlem ryster paa Hovedet, men jeg kan kun sige, at det ærede Medlem kender saa aldeles ikke Forholdene. Det ærede Medlem talte om Fiskernes Afhængighedsforhold til Købmændene, de havde Kontrabog, før de rejste ud, og naar de kom tilbage. Men gennemgaaende er de slet ikke fra det Sted, hvor Købmanden bor, men fra helt andre Øer. Det er derfor umuligt, at det kan være saaledes.

Det var om Fiskerne; saa gaar vi over til Landbruget, som det ærede Medlem ogsaa var inde paa. Det ærede Medlem talte om en Lov, som vi havde faaet i 1894 om Udstykning af Trøer. Jeg skal gaa let hen over, at vi selvfølgelig ikke har nogen Lov om Udstykning af Trøer, da disse ikke kan udstykkes uden speciel Tilladelse; men jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem mener Salg af Kongsjord til Trøer. Det ærede Medlem sagde, at Staten her havde stillet sig meget uforstaaende, man har besværliggjort det at faa Jord til Opdyrking, og det burde Staten ikke. Lad os da se, hvorledes Staten har stillet sig efter det ærede Medlems Fremstilling. Han sagde først, at de deroppe maa købe Jorden for 50 Kr. for en — jeg bruger det rigtige Ord — Kofoder. Og naar de har faaet den, skal de omgive den med et højt solidt Stendige. De skal opdyrke en Trediedel af Arealen, ellers falder det tilbage til Staten. Og de skal bagefter have Vinterfredning. Det har undertiden kostet op til 500 Kr. Man kan derfor forstaa, Jorden bliver vel dyr for dem med de tre Ting, det ærede Medlem anførte.

Dertil vil jeg sige, at det ærede Medlem har jo været i Thorshavn, og jeg gaar ud fra, at han ogsaa har spadseret i Thors-havns Omegn og brugt sine Øjne; men saa vil han have set, at de Trøer, der er indlagt siden 1911, da jeg blev Amtmand deroppe, ikke er omgivet af Stengærder. Det er man forlængst kommet bort fra, fordi det var alt for dyrt, og Staten har erklæret sig tilfreds med, at der bliver opsat en Indhegning med Traad. Det er de gamle Trøer, der har Stengærder, og det store Arbejde, der var med dem i gamle Dage, er nu fuldstændig forbi. Det ærede Medlem siger, at hvis ikke en Trediedel af Jorden bliver opdyrket, falder den tilbage til Staten. Jeg